

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum adulatio sit peccatum mortale? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

na laude ad inanem gloriam prouocetur. Vnde dicitur Ecclesiast. 11. Ante mortem ne laudes hominem. Similiter etiam velle placere hominibus propter charitatem nutriendam, vt in ea homo spiritualiter proficere possit, laudabile est. Quod autem aliquis velit placere hominibus propter inanem gloriam, vel propter lucrum, vel etiam in malo, hoc esset peccatum: secundum illud Psal. 52. Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent. Et Apost. dicit ad Gal. 1. Si adhuc hominibus placerem, Christi seruus non essem.

Ad secundum dicendum, quod etiam vituperare malum, si non adhibeantur debitæ circumstantiae, est viciosum: & similiter laudare bonum.

Ad tertium dicendum, quod nihil prohibet duo vitia esse contraria. Et ideo sicut detractio est malum, ita & adulatio, quæ contrariatur ei in quantum ad ea quæ dicuntur, non autem directè quantum ad finem: quia adulator querit delectationē eius, cui adulatur; detractor autem non querit eius confractiōnem, cùm aliquando occulēt detrahat, sed magis querit eius infamiam.

ARTIC. II.

Vtrum adulatio sit peccatum mortale?

587
Mal. 9.7.
art. 1. ad
11.
* L. 12. 8. 3

† Hie. ad
Cœlātiā,
de rōne
piè viue-
di, circa
med.

* Psal. 69
et Aug.
in hoc lo-
co, 10. 8.

AD secundū sic proceditur. Videtur, quod adulatio sit peccatum mortale: quia secundum Augustin. in * Enchiridio, Malum dicitur quia nocet. Sed adulatio maximè nocet, secundum illud Psalmi 9. Quoniam laudatur peccator in desiderijs animæ suæ, & iniquus benedicitur, exacerbavit dominum peccator. Et ideo Hieronymus † dicit, quod nihil est quod tam facile corrumpat mentes hominum, quam adulatio. Et super illud Psalmi 69. Conuertantur statim erubescentes, dicit * gloss. Plus nocet lingua adulatoris, quam gladius perilectoris. Ergo adulatio est gravissimum peccatum.

¶ 2 Præterea, Quicumque verbis alijs nocet, non minus nocet sibi quam alijs. Vnde dicitur in Psal. 36. Gladius eorum intret in corda ipsorum. Sed ille, qui alie-

alteri adulatur, inducit eum ad peccandum mortaliter. Vnde super illud Psalm. 140. Oleum peccatoris non impinguet caput meum, dicit^{*} gloss. Falsa laus In gl. in- adulatoris mentes à rigore veritatis emollit ad no- terlin. & xia. Ergo multo magis adulator in se mortaliter ordin. si- peccat.

¶ 3 Præterea, In Decretis scribitur dist. 46. Cle- ricus qui adulatio[n]ibus, & proditionibus vacare de- Cassiod. prehenditur, degradetur ab officio. Sed talis pena † dist 46. cap. Cleric. non infligitur nisi pro peccato mortali. Ergo adulatio[n]e cuiusque est peccatum mortale.

S E D contra est, quod August. * in sermone de purgatorio, inter peccata minuta numerat, si quis animarum cuiquam maiori personæ aut ex voluntate, aut ex ne- cessitate adulari voluerit.

R E S P O N D E O dicendum, quod sicut su- præ dictum est*, peccatum mortale est quod chari- tati contrariatur. Adulatio autem quandoque quidem q. 111. a. 2 charitati contrariatur, quandoque autem non. Con- trariatur siquidem charitati tripliciter. Vno modo, ratione ipsius materie: puta, cùm aliquis laudat ali- cuius peccatum. Hoc enim contrariatur dilectioni Dei, contra cuius iustitiam homo loquitur; & con- tra dilectionem proximi, quem in peccato fouet. Vnde est peccatum mortale, secundum illud Isaiae 5. Va[ri]o qui dicitis malum, bonum. Alio modo ratione intentionis: puta, cùm quis alicui adulatur ad hoc, quod fraudulentiter ei noceat, vel corporaliter, vel spiritualiter: & hoc etiam est peccatum mortale. Et de hoc habetur Prover. 27. Meliora sunt vulnera diligenter, quam fraudulentis oidentis oscula. Tertio modo, per occasionem: sicut cùm laus adulatoris sit alteri occasio peccandi, etiam præter adulatoris intentionem. Et in hoc considerare oportet, vtrum sit occasio data vel accepta, & qualis ruina subsequatur: sicut potest patere ex his qua supra de scandalo dicta sunt*. Si autem aliquis ex sola auditate delectandi alios, vel etiam ad uitandum aliquod malum, vel

CON-

consequendum aliquid in necessitate , alicui adulatus fuerit, non est contra charitatem . Vnde non est peccatum mortale, sed veniale .

Ad primum ergo dicendum, quod auctoritates illæ loquuntur de adulatore, qui laudat peccatum alicuius. Talis enim adulatio dicitur plus nocere quam gladius persecutoris : quia in potioribus bonis nocet, scilicet in spiritualibus . Non autem nocet ita efficaciter: quia gladius persecutoris occidit effectiue, quasi sufficiens causa mortis . Nullus autem adulando potest esse alteri sufficiens causa peccandi, ut ex supra dictis patet*.

*q. 43. a. I.
ad 3. et 1.
2. q. 73.
a. 8. ad 3.
C. 75. a.
2. C. 9.
80. ar. I.*

Ad secundum dicendum , quod ratio illa procedit de eo , qui adulatur intentione nocendi . Ille enim plus nocet sibi quam alijs: quia sibi nocet tamquam sufficiens causa peccandi , alijs autem occasionaliter tantum .

Ad tertium dicendum , quod auctoritas illa loquitur de eo , qui proditoriæ alteri adulatur , ut eum decipiat .

Q. V. A. S. T. C. X. V. I.

De Litigio, in duos articulos divisâ.

P Ostea considerandum est de litigio .

¶ Et circa hoc queruntur duo .

¶ Primo, vtrum opponatur virtuti amicitiae?

¶ Secundo , de comparatione eius ad adulatiōnēm .

A R T I C. I.

Vtrum litigium opponatur virtuti amicitia, seu affabilitatis?

q. 37. a. I.

A D primum sic proceditur. Videtur, quod litigium non opponatur virtuti amicitiae, vel affabilitatis . Litigium enim ad discordiam pertinere videtur, sicut & contentio. Sed discordia opponitur charitati, sicut dictum est*. Ergo & litigium .

¶ 2 Præterea , Proverb. 26. dicitur , Homo iracundus incendit litem. Sed iracundia opponitur malitudini. Ergo & lis siue litigium .

¶ 3 Præ-